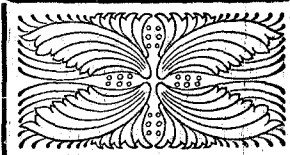

REVISTA

Curiositats granollerines

XXXV

El Ball de les donzelles

Fa molt temps que tenim la paciència d'escudriyar, d'entre els papers de l'arxiu municipal, quelcom que doni un xic de llum dessobre l'origen d'aquest típic costum de Granollers. Va néixer la pruija d'indagar en aquest sentit, de la conversa que un dia sosteníem amb una bona senyora octogenària, qui ens deia que en la seva infantesa, al front de la comitiva que cada any es forma amb la mainada el dimarts de Carnestoltes, hi anava una parella de joves casadors, que eren els nuvis de la festa, portant a la mà, el jove, un objecte de vidre, tot enflocat de cintes de totes colors, i la donzella, un pomell de flors.

Altra de les coses que crida l'atenció d'aquest ball de mainada, és el que sigui organitzat i sostingut per l'Ajuntament, acompanyant a la comitiva infantívola els seus empleats i fent l'espectacle a la plaça Gran, després d'haver recorregut els principals carrers i places de la població, al sò d'una orquestra, que en l'actualitat sempre toca el mateix aire musical. Ultra també dona caràcter palesament tradicional, l'especial recorregut que fa la passada, sobre tot la característica d'haver de passar per l'entrada de la casa que fa cantó a la plaça de l'Oli i carrer de Santa Elisabet, la qual característica palesa ben bé el dret de passatge o domini comunal que en l'antigor existia en aquella i altres parts de Granollers; pressuposant l'existència en tot aquell xamfà de cases que s'extén des de la plaça de les Olles, fins al corredor de Santa Anna, passant pel carrer de Santa Elisabet, de voltes amb passatge públic i llocs fixos d'exposició de mercaderies en el mercat setmanal.

Aquestes característiques i àdhuc el no tenir a Catalunya altre parió en el mateix sentit, ens feu veure desseguida que el «Ball de donzelles» no tenia el caràcter de ball, sinó de cosa més sèria i lle-

vat del dubte, que encara avui tenim, dessobre si l'antiga manifestació o processó (ens inclinem a això darrer donada l'època que va tenir naixença aquesta institució) es celebrava en la mateixa diada que en l'actualitat té lloc, o sigui un dels dies del bulliciós i llicencios Carnestoltes, creiem que la original institució es relaciona fonament i estreta, amb la confraria que, regirant llibres vells, hem trobat, i que s'anomenava «Confraria de donzelles a maridar», instituída a mitjans del segle XVI.

En efecte, en el llibre d'acords de l'Universitat de Granollers i corresponent a l'acta del dia 2 de maig de l'any 1563, hi trobem un acord que, copiat textualment, diu així:

«Atès que a 29 de novembre de 1547, fou acordat pel Concell fos instituída una confraria sots invocació de la Concepció de la Mare-de-Déu per a donzelles a maridar, filles de la present vila, la qual, per resistència o altrament fos deixada d'efectuar; i com sia cosa molt lloable i molt grossa caritat, majorment per les donzelles pobres, que dita confraria es fassi i s'institueixi: el Concell acorda instituir-la, donant poder als senyors Jurats per a fer-ho i si fos menester es fassi amb autoritat i decret del Reverendíssim Senyor Bisbe de Barcelona o del Balle de la Vila, o a qui pertanyi; i que els confreres paguin d'entrada, un ducat i cada any quatre sous; i que els Jurats puguin ordenar l'aplicació a dita Confraria de qualques prescripcions que es contenen en lo memorial que ja està fet d'ençà l'any 1547 i altres que els sembli bé; i suplicant al dit Senyor Bisbe per a que implori del Sant Pare la gràcia de la santetat; i fassin totes quantes coses els semblin, a profit i bon regiment i govern de dita confraria.»

En ferm aquest acord, i suposant que els executors s'empraren en gestionar de les autoritats eclesiàstiques superiors, les autoritzacions que eren de rigor, trobem que l'èxit deuria coronar aquets treballs, per quant el 13 de juliol del mateix any es troba consignat en el mateix llibre

d'actes el següent definitiu acord: «S'institueix la Confraria o causa pia de donzelles a maridar, del modo que és contingut en la nota o acta de dita institució, feta i ordenada per l'Escrivà del Consell.»

Són nomenats primers administradors de la confraria, En Pere Prat, blanquer, i N'Angel Oller, tender, ambdós de Granollers.

C.

(Es continuarà)

GLOSES

Salus populi, suprema lex est

Per ocupacions habituals que no és del cas referir, hom ha de passar sovint, a l'hora del migdia, per aquest bell tròs de carretera que s'en diu carrer d'en Prim.

El sol de juny hi cau des del seu xènit, fonent els claus de les sabates dels pobres vianats que per força han d'atrevir-se a aquesta equatorial excursió.

Els —i amb ells, nosaltres— no s'atreveixen a protestar d'aquesta fornada que ell escolfa la clepsa, excitant una molesta transpiració epidèrmica.

No protestem, perquè sabem de bona tinta la molèstia que era per als veïns d'aquella via l'arbrat opulent que ombrejava les acerres. Una eixam de mosquits els xuclava la sang amb ferocitat homicida i la salubritat en sortia fortament perjudicada, per ésser aquelles bestioles, missatgeres de tota mena d'infeccions.

Per sort, amb motiu del nou empedrat que llueix aquell hermós caçrer, s'han pogut tallar aquelles maleides acàcies que tanta nosa feien a tothom, i ara, lliures ja els veïns i l'Ajuntament del constant perill d'epidèmies que elles representaven, poden dedicar se amb tota comoditat a lluitar contra el tifus, la verola i demés malalties infeccioses que desgraciadament tots coneixem, sense sapiguer encara on rediantre poden originar-se.

XIXU

CLAVÉ, 9 i 35 : Telèfon 230
GRANOLLERS

—Vostè digui el que vulgui, jove; però la mamà m'ha fet veure que jo no el puc creure, ni a casa el voldran reconèixer, mentre no anem a Can Pous. S'hi ha fixat quins mobles tenen més bonics i més econòmics?...